

SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2021)0279

Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje za obdobje 2021–2027 – Globalna Evropa *II**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2021 o stališču Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (06879/1/2021 – C9-0191/2021 – 2018/0243(COD))

(Redni zakonodajni postopek: druga obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju stališča Sveta v prvi obravnavi (06879/1/2021 – C9-0191/2021),
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 12. decembra 2018¹,
- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 6. decembra 2018²,
- ob upoštevanju svojega stališča v prvi obravnavi³ o predlogu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0460),
- ob upoštevanju spremenjenega predloga Komisije (COM(2020)0459),
- ob upoštevanju člena 294(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju začasnega dogovora, ki sta ga odobrila pristojna odbora v skladu s členom 74(4) Poslovnika,
- ob upoštevanju člena 67 Poslovnika,
- ob upoštevanju skupnih razprav Odbora za zunanje zadeve in Odbora za razvoj v skladu s členom 58 Poslovnika,

¹ UL C 45, 4.2.2019, str. 1.

² UL C 86, 7.3.2019, str. 295.

³ UL C 108, 26.3.2021, str. 312.

- ob upoštevanju priporočila za drugo obravnavo Odbora za zunanje zadeve in Odbora za razvoj (A9-0198/2021),
 1. odobri stališče Sveta v prvi obravnavi;
 2. odobri svoje izjave, priložene tej resoluciji, ki bodo objavljene v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*;
 3. se seznanja z izjavami Komisije, priloženimi tej resoluciji, ki bodo objavljene v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*;
 4. ugotavlja, da je akt sprejet v skladu s stališčem Sveta;
 5. naroči svojemu predsedniku, naj skupaj s predsednikom Sveta podpiše akt na podlagi člena 297(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 6. naroči svojemu generalnemu sekretarju, naj potem, ko je bilo preverjeno, da so bili vsi postopki pravilno zaključeni, podpiše akt in ga v soglasju z generalnim sekretarjem Sveta, skupaj z vsemi izjavami, priloženimi tej resoluciji, da objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*;
 7. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

Izjava Evropskega parlamenta o ukinitvi pomoči, dodeljene v okviru instrumentov za zunanje financiranje

Evropski parlament ugotavlja, da Uredba (EU) 2021/947. o vzpostavitvi instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa vsebuje splošno sklicevanje na možnost začasne prekinitve pomoči, ne da bi bila za to določena konkretna podlaga. Pomoč bi se morala začasno prekiniti, kadar partnerska država vztrajno krši načela demokracije, pravne države, dobrega upravljanja, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali mednarodno priznane standarde jedrske varnosti.

Evropski parlament pa ugotavlja, da specifične določbe za sosedsko območje, zlasti člen 20(2), za razliko od drugih geografskih območij sodelovanja določa povečano podporo civilni družbi, preprečevanju konfliktov in vzpostavljanju miru, medosebnim stikom, vključno s sodelovanjem med lokalnimi oblastmi, podporo za izboljšanje človekovih pravic ali s krizo povezanih podpornih ukrepov v primeru resnega ali trajnega poslabšanja demokracije, človekovih pravic ali pravne države ali povečanega tveganja konfliktov. Meni, da bi bilo treba omenjenim področjem nameniti večjo podporo tudi, če pride do poslabšanja v državah zunaj sosedskega območja, in želi spomniti, da zlasti člen 4(5) določa, da se lahko ukrepi prek tematskih programov izvedejo, tudi če je bil geografski program začasno ustavljen.

Evropski parlament meni, da bi vsaka ukinitvev pomoči v okviru teh instrumentov spremenila celotno shemo finančne pomoči, dogovorjene v okviru rednega zakonodajnega postopka. Kot sozakonodajalec in ena od dveh vej proračunskega organa je zato pristojen, da v celoti izvaja svoje posebne pravice v zvezi s tem, če bi bilo treba sprejeti tako odločitev.

Izjava Evropskega parlamenta o Sklepu Sveta 2010/427/EU in strateškem usklajevanju

Evropski parlament ugotavlja, da je sklicevanje na instrumente Unije za zunanje delovanje v členu 9 Sklepa Sveta 2010/427/EU zastarelo, in zato meni, da bi bilo treba zaradi pravne jasnosti ta člen posodobiti v skladu s postopkom iz člena 27(3) Pogodbe o Evropski uniji, da bi se upoštevali instrumenti zunanje pomoči Unije, ki se uporabljajo med večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021-2027, in sicer instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, instrument za predpristopno pomoč, evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti ter sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo.

Evropski parlament poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj vzpostavita strukturo za strateško usklajevanje, ki bo sestavljena iz vseh ustreznih služb Komisije in Evropske službe za zunanje delovanje, da bi zagotovili skladnost, sinergijo, preglednost in odgovornost v skladu s členom 5 Uredbe (EU) 2021/947. o vzpostavitvi instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa.

Izjava Komisije o geopolitičnem dialogu z Evropskim parlamentom o Instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa

Evropska komisija se ob upoštevanju funkcije političnega nadzora, ki jo v skladu s členom 14 Pogodbe o Evropski uniji opravlja Evropski parlament, zavezuje, da bo vodila geopolitični dialog na visoki ravni med obema institucijama o izvajanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa. Ta dialog bi moral omogočati izmenjavo mnenj z Evropskim parlamentom, katerega stališča o izvajanju instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje bodo v celoti upoštevana.

V okviru geopolitičnega dialoga se bo razpravljalo o splošnih usmeritvah za izvajanje Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, vključno z načrtovanjem programov pred sprejetjem programskih dokumentov, in v zvezi s specifičnimi temami, kot so uporaba rezerve za nove izzive in prednostne naloge ali uporaba vzvoda, ki vodi do morebitnih sprememb pri dodeljevanju sredstev, namenjenih migracijam, ali začasne ustavitve pomoči partnerski državi, kadar ta vztrajno krši načela demokracije, pravne države, dobrega upravljanja, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Geopolitični dialog bo strukturiran na naslednji način:

- (i) dialog na visoki ravni med visokim predstavnikom/podpredsednikom in komisarjema, pristojnima za mednarodna partnerstva ter sosedstvo in širitev, ter Evropskim parlamentom;
- (ii) stalni dialog na ravni visokih uradnikov z delovnima skupinama AFET in DEVE za zagotovitev ustrezne priprave in spremljanja dialoga na visoki ravni.

Dialog na visoki ravni bo potekal vsaj dvakrat letno. Ena od sej lahko sovпада s predstavitvijo predloga letnega proračuna s strani Komisije.

Izjava Komisije v zvezi z uvodnima izjavama 50 in 51 ter členom 8(10)

Regionalni programi za podporo migracijam bodo podpirali celovita, uravnotežena in prilagojena partnerstva z zadevnimi državami izvora ali tranzita in državami gostiteljicami na podlagi prožnega spodbujevalnega pristopa in ob podpori mehanizma za usklajevanje v okviru instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa. Po potrebi jih bodo dopolnjevali ukrepi v okviru programov za posamezne države.

Da bi zagotovila najučinkovitejšo in najuspešnejšo porabo teh sredstev v skladu s prednostnimi nalogami politik Unije in partnerskih držav, bo Evropska komisija dejavno izvajala te prednostne naloge z uporabo vseh ustreznih instrumentov Unije ter sodelovala pri usklajevanju z državami članicami na usklajen in učinkovit način. Zagotovila bo, da bosta Evropski parlament in Svet podrobno in redno obveščena, kar bo omogočilo izmenjavo mnenj.